

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 17.01.1967, sp. zn. 6 Cz 174/66, ECLI:CZ:NS:1967:6.CZ.174.1966.1

Číslo: 56/1967

Právní věta: Právna úprava dôchodkového zabezpečenia členov JRD neobsahuje ustanovenie o možnosti zvýšenia dôchodku, na ktorý vznikol nárok pred 1. júlom 1964, zvýšenie nároku na starobný dôchodok, na ktorý vznikol nárok pred 1. júlom 1964, prichádza do úvahy len od 1. júla 1964, t. j. odo dňa účinnosti zákona č. 103/1964 Zb.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 17.01.1967

Spisová značka: 6 Cz 174/66

Číslo rozhodnutí: 56

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 56/1956 Sb. § 8

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 56/1967 sb. rozh.

Právna úprava dôchodkového zabezpečenia členov JRD neobsahuje ustanovenie o možnosti zvýšenia dôchodku, na ktorý vznikol nárok pred 1. júlom 1964, zvýšenie nároku na starobný dôchodok, na ktorý vznikol nárok pred 1. júlom 1964, prichádza do úvahy len od 1. júla 1964, t. j. odo dňa účinnosti zákona č. 103/1964 Zb.

(Rozsudok Najvyššieho súdu zo 17. januára 1967, [6 Cz 174/66](#).)

Rozhodnutím Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia bol priznaný navrhovateľovi podľa § 8 ods. 2 vl. nariadenia č. 56/1956 Zb. starobný dôchodok v sume 308 Kčs mesačne.

Navrhovateľ toto rozhodnutie odporcu napadol opravným prostriedkom, v ktorom sa domáhal vyššieho starobného dôchodku, a to z toho dôvodu, že nároky treba posudzovať podľa teraz platných predpisov, t. j. podľa zákona č. 103/64 Zb.

Krajský súd v Bratislave rozhodnutie odporcu zrušil a v odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil názor, že navrhovateľovi nevznikol nárok na dávku podľa predpisov platných pred 1. júlom 1964 a že preto treba nárok na dávku posudzovať podľa novej právnej úpravy, ktorou je zákon č. 103/1964 Zb.,

a vyhlášky č. 104/1964 Zb. Bol toho názoru, že by nebolo spravodlivé, keby pracovná činnosť navrhovateľa v JRD po vzniku nároku na dávku nebola hodnotená zvýšením starobného dôchodku podľa zásad vyslovených v ust. § 49 ods. 2 zák. č. 103/1964 Zb., pričom mal za to, že zvýšenie dôchodku podľa § 49 ods. 2 v spojení s ust. § 139 ods. 1 písm. d) cit. zák. znamená súčasne aj vznik nového nároku na dávku, lebo táto nová dávka je vyššia ako dávka podľa vl. nar. č. 56/1956 Zb. Keďže podmienky pre priznanie tejto vyššej dávky sa splnili za účinnosti zákona č. 103/1964 Zb., nevznikol alebo nemohol takýto nárok vzniknúť pred účinnosťou cit. zákona, i keď všeobecné podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok boli v konkrétnom prípade splnené už ku dňu 15. augusta 1959.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podaný predsedom Najvyššieho súdu, že týmto uznesením bol porušený zákon a toto rozhodnutie zrušil.

Z odôvodnenia:

Navrhovateľ, ako to vyplýva z obsahu spisov, dovŕšil vek 60 rokov 15. augusta 1959. Ku dňu dovŕšenia 60 rokov získal v dôchodkovom zabezpečení zamestnancov 3491 dní a v dôchodkovom zabezpečení členov v JRD 3933 dní. Splňoval takto navrhovateľ obidve podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok z poistenia členov JRD ku dňu 15. augusta 1959 (§ 8 ods. 2 vl. nar. č. 56/1956 Zb.).

Po vzniku nároku na starobný dôchodok navrhovateľ naďalej vykonával pracovnú činnosť v družstve a po dovŕšení 65 rokov požiadal o priznanie starobného dôchodku. Tento mu bol priznaný rok dozadu od podania žiadosti podľa § 8 ods. 2 vl. nar. č. 56/1956 Zb. O nárokoch na dávky, ktoré vznikli pred 1. júlom 1964 a o ktorých nebolo do 1. júla 1964 právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa doterajších predpisov s odchylkami ako to ustanovuje zákon (§ 124 ods. 2 zák. č. 103/1964 Zb.). Odchyľky od uvedenej všeobecnej zásady prechodného ustanovenia upravuje § 139 cit. zákona, ktorý medzi iným pripúšťa možnosť použitia nového predpisu pri zvýšení nároku na starobný dôchodok členov družstiev, ktoré neboli uznané za družstvá s vyššou úrovňou hospodárenia (§ 49 zák. č. 103/1964 Zb.). Terajšia právna úprava o dôchodkovom zabezpečení členom JRD neobsahuje ustanovenie o možnosti zvýšenia dôchodku, na ktorý vznikol nárok pred 1. júlom 1964 ako to napr. upravuje § 114 zák. č. 101/1964 Zb.; preto pri posudzovaní nároku bolo možné vychádzať iba zo všeobecnej právnej zásady, že zvýšenie nároku na starobný dôchodok, na ktorý vznikol nárok pred 1. júlom 1964, prichádza do úvahy len od 1. júla 1964, t. j. ododňa účinnosti zákona č. 103/1964 Zb.

Zo skutočnosti, že zákon č. 103/1964 Zb. umožňuje aplikovať niektoré jeho ustanovenia aj na nároky vzniklé pred 1. júlom 1964, nemohol súd nijako vyvodiť taký záver, že by už samotná možnosť zvýšenia základného nároku založila nový nárok na dávku a že preto so zreteľom na ustanovenie § 124 ods. 1 zák. č. 103/1964 Zb. treba nároky navrhovateľa posudzovať podľa zák. č. 103/1964 Zb.

Pretože krajský súd vychádzal z iného právneho názoru, porušil tým zákon č. 103/1964 Zb. v ustanoveniach § 124, § 139 ods. 1 písm. b) a § 148 ods. 1 v súvislosti s § 8 ods. 2 vl. nar. č. 56/1956 Zb.